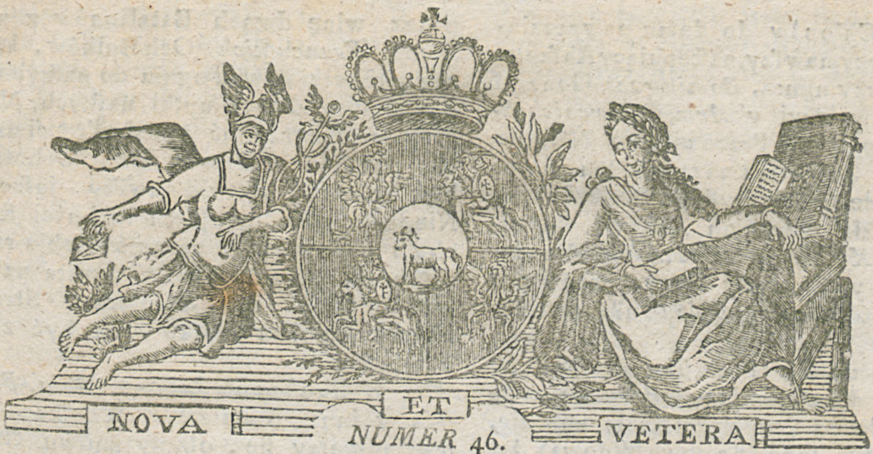

NUMER 46.

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 8. *CZERWCA ROKU* 1793.

Z Warſzawy dnia 8. Czerwca. Kommiſſya w Sprawie Banku JP. *Teppera* y Kompanii, powtornie (iakeśmy dawniey ogłoſili) uſtanowiona, wſzyſtkie *Komparycye* podczas pierwszey Kommiſſyi zapisane (nie uznaiąc potrzeby powtarzania onych) przyięła, y wſzyſtkim tym Wierzycielom, którzy ieſzcze, bądź przez ſiebie, bądź przez Plenipotentów niewpiſali, w dalſzym ciągu pomienione *Komparycye* wpiſywać dozwoliał.

Z Paryża dnia 13. Maia. Podług Liſtów z Miaſta *Tours* na dniu 8. y 10. Maia datowanych, *Royaliści* w Mieście *Thouars* zabrali z naſzey Armii 3,000. Jeńców; zaś 5,000. Zołnierzy z naſzey Armii dobrowolnie przeſzło na ſtronę *Royaliſtów*, y ieden tylko Batalion *Marſylyiczyków* niechcąc przyſtąpić do Kapitulacyi, potykał ſię z *Royaliſtami.* Razy 10. Chorągiew Białą zaſadzoną, tenże Batalion wyrywał znowu, a gdy mu iuż nieſtało naboiów, z bagnetem zaſadzonym uderzył na *Royaliſtów*, y przy tey okazyi, *Marsyliyczycy* wſzyscy (oprócz ſześciu) poginęli. (Liſty zaś prywatne powiadaią, że *Royaliści* rzeczonemu Batalionowi *Marſyliyczyków*, który na owych dniach okropnych na dniu 10. Sierpnia y na 2. Września w *Paryżu* naydował ſię, umyślnie żadnego Pardonu niedali.) *Royaliści* nazywaią ſwą Armią, *Armią Chrześciańſką.* Ochntników z dobrey chęci przy ſobie zatrzymuią, Chłópów zaś nazad do ich Domów odsyłaią, odebrawſzy pierwiey od nich zaręczenie pod Przyſięgą: że *Katolicką Religią* utrzymać zechcą, y kazawſzy im zawołać: *Vivat Ludwik XVII!* *KommiſſarzeKonwencyi*, iednego

z takich Chłopów do domu powracaiących zatrzymawszy, następuiący Abszeyt należli przy nim: „ *Dominguet* Generał „ od Kawaleryi y *Armii Chrześciań-* „ *skiey*, pozwala Pracowitemu N.N. po- „ wracać do Domu nazad za danym po- „ przednie pod Przysięgą zaręczeniem, „ iż będzie wiernym *Religii*, *Ludwi-* „ *kowi XVII.* y *Monarchii Francu-* „ *skiey*, y że nigdy Oręża przeciwko „ *Armii Chrześciańskiey* nie podnie- „ sie. „

Kommissarze w *Temple* donieśli *Radzie Municypalney Paryskiey*, że Syn *Ludwika* (małoletni Król) choruie, y że Matka iego (Królowa Wdowa) żąda, ażeby go *Brunier* (Lekarz niegdy Dzieci *Francyi*), nawiedzał; niepozwolono na to; lecz uchwalono, ażeby go nawiedził Lekarz przez *Radę Municypalną* wybrany z samego Grona osob *Municypalnych*. Nazaiutrz na *Radzie Municypalney* czytano od Matki iego (Krolowey) List, w którym pisze, że Febra ieszcze nieustała, iż Dziecie iest barzo niespokoyne, y że niemożna odmówić żądania przełożonego. *Kommissarze* w *Temple* dodali ieszcze, że Matka y Madame *Elżbieta*, barzo się troszczą o małego tego *Kapeta*, chociaż on cokolwiek iuż na zdrowiu ma się lepiey. Uchwalono, ażeby Lekarz do innych Więźniów używany, nawiedzał go, ponieważ to sprzeciwia się Prawom *Równości*, gdyby go osobny iaki Lekarz miał odwiedzać.

W Poniedziałek przeszły, po wielu Wydziałach Miasta *Paryża*, naleziono Bilety z Herbem *Francuskim*, tudzież z wyrażeniem: *Vivat Król!*

Z Strazburga dnia 20. Maia. Pod dniem 19. Maia donoszą z *Landau*, że nasza *Francuska* Armia na dawne znowu położenie nazad wróciła się, y że Expedycya naszey Armii na dniu 17. Maia tentowana, zamierzonego swego celu chybiła, iedynie przez winę dwoch Batalionów z naszych *Francuskich* Ochotników, którzy z omyłki dawali ognia do naszychże Strzelców. Z tey omyłki naszych, Nieprzyiaciel korzystać umiał. Trzeci znowu Batalion z *Francuskich* Ochotników naszych, niewidziawszy ieszcze Nieprzyiaciela, prożnym iakimści strachem potrwożony, precz od siebie rzucał broń, patrontasze &c. Strata nasza wynosi około 100. Zołnierzy. Strata Nieprzyiacielska daleko musi być znacznieysza.

Z Manheymu dnia 21. Maia. Pruskie y inne *Niemieckie* Woyska, iak dowiaduiemy się, obięły znowu Gorę *Karlsberg*, y *Francuzi* z okolicy tameczney nazad znowu cofnęli się. Głoszą, że 16,000. *Francuzów* od Armii *Mozelskiey*, chciało się gwałtem przedrzeć do *Moguncyi* (w tym to zamierzeniu y potyczka *Francuzów* przeciwko Cesarskim przy *Bellheim* stoczona była) druga znowu od teyże *Francuskiey* Armii część, umyślnie dla zatrudnienia *Prusaków* zaczęła napadać na Kray *Bipontski*; wszakże *Pruski* Generał Xiąże *de Hohenlohe* miarkuiąc, ku iakiemu celowi układy Nieprzyiacielskie godzą, cofnął się wstecz; ale spotykał potym Nieprzyiaciela w Szlakach y przechodach ciasnych z Kartaczami; przez co Nieprzyiaciel nazad odparty został.

Z Frankfurtu dnia 23. Maia. Na dniu 18. Maia, była konferencya między niektóremi Officerami Delegowanemi od *Pruskiego* Generała *Kalkreuth* y między Kommendantem *Francuskim* w *Moguncyi*, na polu przed Fortecą; przy którey konferencyi, Kommendant *Francuski*, Delegowanych owych Officerów, śniadaniem grzecznie poczestował. W nocy z dnia 18. na 19. Maia, *Francuzi* wycieczkę uczynili ku *Mombach*, y resztę Dobytku tamże znalezionego y żywności innych

zabrawszy, uprowadzili z sobą. W nocy z dnia 20. na 21. Maia, *Francuzi* w wielkiey liczbie wysiedli na ląd Wyspy *Reńskiey Bleinsel* zwaney, albo w zamiarze stałego ulokowania się na niey, albo też dla przedsięwzięcia ztamtąd dalszey Expedycyi, y przylądowania przy *Gustawsburg*. Skoro o tym doniesiono Generał-Maiorowi *de Röder*, ruszył on przy świtaniu zaraz z Obozu swego między *Bischofsheim* y *Ginscheim* z dwiema Kompaniami *Sasów*, z trzezim Batalionami Gwardyi *Pruskiey*, z dwiema Kompaniami Cesarskich, y z dwiema Kompaniami z Reymentu *Thaden*, ku ostatniemu brzegowi nad *Menem*, gdzie Nieprzyiaciela przy drugim brzegu z kilką tysiącami Zołnierzy y z dwuma harmatami ulokowanego znalazszy, kazał go potężnie razić dzielnym ogniem, y do opuszczenia owey Wyspy *Francuzów* przymusił; a postawszy tam na czołnach Kommendę *Sasów*, y Kompanią Fuzylierów Maiora *Kaiserling*, ową Wyspę sam w Possessyą obiął. Nieprzyiaciel wiele swoich Ludzi stracił, y 10. czołnów z ranionemi do *Moguncyi* przesłał. Woyska *Niemieckie* miały 76. zabitych y ranionych. Kommendy *Niemieckie* na owey Wyspie znalazły 30. zabitych *Francuzów*, nierachuiąc tych, których Nieprzyiaciel do *Renu* wrzucił.

Z Paryża dnia 16. Maia. Treść Przysięgi przy *Royalistach* wprowadzoney, iest następuiąca: *Być Wiernym Religii, Ludwikowi XVII. y Francuskiey Monarchii, a przeciwko Armii Chrześciańskiey niepodnosić Broni.* Generał *Quetineau* (nie *Guetinot*) nieprzeszedł dobrowolnie na stronę *Royalistów*; ale Kapitulował z niemi y przysiągł: że przeciwko nim nie będzie służył; poczym dano mu od *Armii Chrześciańskiey* Paszport z dozwoleniem udania się, dokąd mu się podoba. *Patryoci* trzymaią teraz tego swoiego Generała w *Saumur* ku własnemu iego beśpieczeństwu niby w Areszcie.

Do tego czasu, wszystkich poymanych *Insurgentów* zaraz exekwowano na śmierć; teraz zaś *Konwencya Narodowa* uchwaliła, ażeby taka Exekucya iedynie tylko z Herszt ami y Dowodzcami do skutku była przywiedziona.

Z Wiednia dnia 13. Maia. Wyiazd Cesarza Jmci do *Bruxelli*, na dzień 20. tego Miesiąca iest determinowany, y Podrożny Ekwipaż już na pogotowiu stoi urządzony.

Potwierdza się wieść, że *Francuzi* w *Carogrodzie* nayduiący się, muszą ustąpić z Miasta rzeczonego, wyiąwszy kilku tych, których Posłowie obcy pod protekcyą wzięli.

Z Hagi dnia 21. Maia. Przez *Anglią* mamy wiadomość, że Partya *Royalistów* w *Bretanii* codziennie wzmaga się znaczniey. *Konwencya Narodowa* w *Paryżu* mocno iuż zaczyna się trwożyć z przyczyny wnętrznego tego zaburzenia. Troszczy się taż *Konwencya* nie pomału z miary tey, że Miasta *Nantes* y *Rochelle* niedługo *Royalistom* opierać się bądą mogły. Z inney znowu strony lękasię taż *Konwencya*, ażeby *Hiszpani*, którzy opanowali iuż Placów mocnych kilka, nie stali się także Panami Portowego Miasta *Bayonne*. *Francuzom* przy Granicy *Hiszpańskiey* schodzi na wszelkich ku należytey obronie Rekwizytach.

Z *Holandyi* wielu *Francuskich Emigrantów* ustępuiąc, przewożą się do *Anglii*. Głoszą że Hrabia *d'Artois* w zamierzeniu ma wysadzenie Woyska na Ląd *Francyi*, dla dodania rychłego wsparcia Partyi *Royalistów*.

Wypis z Listu z Wiednia dnia 15. Maia. Wczora u Dworu wielka była

Konferencya, do którey wezwano także obecnych w *Wiedniu* Generałów. Głoszą, że ieszcze 25,000. Zołnierzy świeżego Woyska ma ruszyć Marszami śpiesznemi na wzmocnienie Armii Xiążęcia *de Cobourg*; to iest rzecz niezawodna, że nowy Transport z Artyleryą do Oblężenia, y z działami Polowemi pociągnie ku tamecznym Okolicom, y że po tuteyszych Zbroiowniach liczba Pracuiących Osób iuż wielce namnożona, barziey ieszcze powiększa się. Na opędzenie dalszych Nakładów Woiennych, ma być Woienny Pobor w *Niemieckich* Dziedzicznych Kraiach *Austryackich* rozpisany, y szczegulna Kommissya pracuie iuż około ułożenia Planty na to.

Pośrzod wszystkich tych urządzeń ku silnemu poparciu Woyny dalszey sruiących się bez ustanku przed oczyma naszemi, odgłos zgoła ieszcze niezrozumiały, obiiaiąc się o uszy nasze, zwiastuie niby nam, że Pokoy podobno iest bliższy, niż spodziewać się śmiemy.

Pięć tysięcy Rekrutów dla skompletowania Reymentów Nacyonalnych, przez *Stany Węgierskie* ofiarowanych, iuż przystawiono. Teraz ieszcze trzy tysiące Rekrutów innych zaciągaią. *Węgierski* Kanclerz Nadworny, Hrabia *Palfy*, każdemu z Poddanych swoich, którzy dobrowolnie zaciągaią się do Woienney Służby, daie 20. *Zł: Cesar:* na rękę. *Stany Medyolańskie* dały Monarsze ieden Million *Doni Gratuiti*, y poki Woyna potrwa, corok obiecały złożyć w ofierze 30,000. *Złotych*.

Wypis z pewnego Listu z Frankfurtu d. 18. Maia. Rzecz iest niezawodna, żeCesarzJmć ku końcowi tego Miesiąca z *Wiednia* tu przyiedzie.

Z Neapolu dnia 2. Maia. Francuski Minister Pan *Macqueau* czyni przygotowania do odiazdu od nas, ponieważ, iak on twierdzi, *Konwencya Narodowa* wyznaczyła Następcę, który tu iest wkrótce spodziewany, na iego mieyscu.

Codziennie tu oczekuiemy na przybycie Floty *Angielskiey* pod Kommendą Admirała *Hood*, dla którey Floty Kawaler *Hamilton*, tuteyszy Minister *Angielski*, każe iuż wcześnie zakupować Rekwizyta y potrzeby na utrzymanie iey nieuchronne. Bankierowie nasi, otrzymali z *Londynu* Komis dostarczania na ten zakup pieniędzy potrzebnych.

Z Genuy dnia 1. Maia. Spodziewamy się tu codziennie zawitania do nas *Hiszpańskiey* Floty, która iuż naydować się ma w okolicy od *Nizza* niedalekiey.

Wypis z Listu z Sztokolmu dnia 17. Maia. Baron *d'Escars* z Komitywy Hrabiego *d'Artois*, przybył tu z *Peterzburga*, y po dwudziennym tu bawieniu się, nazad znowu poiechał.

Od tego czasu, iak *Prusy* maią w Possessyi Miasto *Gdańsk*, gęsto tu pogłoska chodzi o założeniu *Pruskiey* Potęgi Morskiey, która tymczasowo z Galer, Szalup Działowych, y Batów, ma się składać.

Z Sztokolmu d. 17. Maia. Na d. 15. tego Miesiąca odprawił się podług rozporządzenia w Testamencie zmarłego Krola, *Examen* z młodym teraźnieyszym Królem Jmcią y ten *Examen* poki Król Jmć z małoletności niewynidzie, corok zostanie ponowiony. Osoby na tym *Examinie* obecnę były: Królowa Wdowa, Xiąże Jmć *Regent*, Naypierwsi Urzednicy Koronni, z wielą innemi Osobami, którym kazano być na tym Akcie Uroczystym przytomnemi: Kanclerz Nadworny *d'Engeström* pisał Protokuł Aktu tego.

NUMER 46.

SUPLEMENT DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTĘ DNIA 8. CZERWCA ROKU 1793.

Z Warſzawy d. 8. Czerwca. Dnia 6. tego Mieſiąca, zakończył chwalebne dni życia ſwego, znaiomy całey Oyczyźnie Literat, mianowicie co do biegłości w Hiſtoryi y Gegrafii (iak świadczą wydane od niego Dzieła, y ſzacowne do Biblioteki *Załuſkich* legowane przez Teſtament Rękopiſy) JmćXiądz Karól *Wyrwicz*, niegdy w Zakonie ſwym ſławny *Jezuita*, a po ſkasſowaniu tu pomienionego Zakonu, Opat *Hebdowſki* y Kawaler Orderu *S. Staniſława.* Urodzony R. 1717. dnia 2. Liſtopada, lat maiąc 17. wſtąpił do Zakonu *Jezuickiego*, gdzie przy byſtrym z natury mianym dowcipie, przy wielkiey pamięci, przy pracowitey applikacyi, oraz przy mocnym wytrzymuiącym naywiękſze uczone prace zdrowiu, we wſzyſtkich Naukach, do których w Zakonie ſwym był applikowany, między naypierwſzemi zawſze pokazał ſię. Więkſzego ieſzcze oświecenia nabrał woiażuiąc w doſkonałym iuż wieku po Cudzych Kraiach; zkąd powróciwszy, uczyniony był Rektorem *Collegii Nobilium Jezuickiego Warszawſkiego.* Rządząc tym Domem, naprzód od Długów (przy gruntowney albowiem Literaturze, głęboka też wiadomość Ekonomiki rzadkim przykładem była w nim złączona) do kilkudzieſiąt Tyſięcy *Złotych* wynoſzących, tenże Dom oſwobodził, y Rząd wygodny Goſpodarſki tamże wprowadził. Co zaś do Nauk, oprócz ſwey oſobiſtey pilności, dobrał ſobie z całey Prowincyi młodsze, lecz do ſiebie w dowcipie y Nauce podobne Oſoby *Jezuickie*, dla kształcenia Konwiktórów w gruntowney *Chrześciańſkiey* Cnocie y potrzebney dla Kawalerów Nauce; które Oſoby pomagaiąc mianemi iuż własnemi Talentami ſwemu Rektorowi, daley ieſzcze pod iego Rządem ſami doſkonalili ſię, y wyſzli na takich Mężów, iż (po rozproſzeniu Zakonu ſwego *Jezuickiego*) widziemy ich, Infułami, Prelaturami, Kanoniami, y Proboſtwami, uwięczonych. Tym ſpoſobem przez kilkanaście lat rządzone to Collegium, przyszło do tey zalety, iż przybywaiących ze wſzyſtkich Prowincyi Młodych na Edukacyą Kawalerów mieścić iuż niemogło; co widząc Panuiący Monarcha *Staniſław Auguſt*, umyślił ſwoim Królewſkim koſztem nowe obſzerne y wſpaniałe wyſtawić *Collegium*; iakoż iuż było rozpoczęte; lecz wiadomy fatalny na Zakon *Jezuicki* przypulszczony cios, wſzyſtkie te wielkie y wſpaniałe zamyſły przeciął, y Sławnemu Domowi temu koniec uczynił. Lubo tego *Collegium Jezuickiego* (na kilkanaście potym części podzielonego, y roźnym osobom przedanego) iuż prawie y znaku niemaſz: *Nec locus, ubi Troia fuit*; atoli to niegdy *Collegium*, y iogo kiedyś Rektor Karól *Wyrwicz*, w wiekopomney zawſze Sławie zoſtawać będą, a to przez bite za Rozkazem *Staniſława Auguſta* Medale, na których iedney ſtronie nayduie ſię Wyobrażenie pomienionego Rektora, z Napiſem: *Carolus Wyrwicz, Rector Collegii Nobilium Varſavienſis Societatis Jeſu.* Na drugiey ſtronie Medalu czyta ſię ten Napis: *Juventutis Inſtitutione Scriptisq; de Patria & Litteris Benemerenti, Stanislaus Auguſtus Rex. MDCCLXXII.* To ieſt: *Wychowaniem Młodzi y Pismami, wielce Oyczyźnie Zaſłużonemu; Staniſław Auguſt Król. Roku 1772.*

Z Londynu d. 17. Maia. We Wtorek wnieſiono do *Izby Wyżſzey* Proiekt ściągaiący ſię do *Rzymſko Katolickich* Mieſzkańców *w Szkocyi.* Xiążę *de Norfolk* kładł ich liczbę do 20,000. y ponowił ſwe żądanie, ażeby iednakowym trybem poſtąpiono z *Katolikami w Szkocyi*, iak uczyniono z *Katolikami w Irlandyi*, których z *Proteſtantſkiemi* Obywatelami co do Praw Cywilnych porównano. Wnieſiony za *Katolikami w Szkocyi* Proiekt przyznaie im niektóre tylko Pra-

wa pod warunkiem zrzeczenia się Prawideł walczących z spokoynością życia Cywilnego. *Wielki Kanclerz* doradzał Xiążęciu, ażeby Proiekt swoy krociey ułożył w wyrażeniu tym, iżby wszystkim *Katolikom* bez żadnego określenia zupełne Prawa Obywatelskie przyznane były.

Ziednoczone *Stany Amerykańskie* wydały Okretom Kupieckim Patenta z dozwoleniem uzbroienia się dla dania odporu przeciwko Okrętom Mocarstw Woiuiących z *Francyą*, gdyby Okręty *Amerykańskie* napaści iakiey doznawać miały z strony Okrętow Mocarstw namienionych.

Pewny Kommendant *Francuski* w Zachodnich *Indyach* poddał się z iednym Okrętem Woiennym od 74. harmat y z trzema Fregatami *Hiszpańskiemu* Gubernatorowi od *St: Trinidade*. Armator *Angielski* Pana *Tarletona*, zachwycił *Francuski* Okręt *West-Indyiski* do 25,000. *Funtów Szterlingów* w wartości oszacowany.

Bogatą ową zdobycz na wydartym z rąk *Francuzów* Okręcie *Hiszpańskim Regestrowym* nalezioną, w *Portsmouth* na 21. Brykach z Okrętu wyładowano. Rachuią tam do 699. skrzyń, które przeszło pół Milliona *Funtów Szter*: wartości w sobie maią. Skarby te, pod Eskortą Wydziału od Dragonii, szczęśliwie przyciągnęły do *Londynu*, gdzie teraz w naszym Skarbcu są umieszczone.

Król niektórym Więźniom do *Botanybay* transportowanym, którzy uciekszy ztamtąd, na otwartym Statku przebyli na Morzu Zeglugę od więcey niż 3,000. mil, y teraz w *Londynie* znowu znayduią się, maiąc wzgląd na ich nadzwyczayne niebeśpieczeństwa na tey Zegludze wytrzymane, pardon konferował.

Z Paryża d. 16. Maia. Z Toulouse, Pamiers, Montauban, y *Bayonne*, odbieramy wiadomości trwożące nas niepomału. Armia *Hiszpańska* w okolicy *Bayonne*, składa się z 20,000. Zolnierzy. *Hiszpańska* zaś Armia w stronie *Perpignan*, wynosi 25,000. Woyska. Nasza po obudwu mieyscach *Francuska* Armia razem uczyni naywięcey 54,000. ludzi, a ludzi bez doświadczenia, bez Oręża, bez Amunicyi &c.

Departamenta po większey części, mianowicie *Lugduński, Havre, Nevers, Orleans*, &c: mocno utyskuiąc, żalą się na Kommissarzów od *Konwencyi* tam przysłanych, którzy, zamiast przywrocenia Porządku, samą tylko *Anarchią* y zamieszki rozkrzewiaią, Władzę w naywyższym stopniu Tyrańską y Arbitralną wywieraią, składaiąc z Urzędu Sędziow, Municypalnych Urzędników, Administratorów, zgoła wszystkich owym Kommissarzom y Fakcyi *Jakobińskiey* podeyrzanych, mianowicie zaś wtrącaiąc do Więzienia dawnieyszą *Szlachtę* y *Duchownych Nieprzysięgłych*. Miasto *Marsylia* y niektóre inne, pozbyły się już tych przykrych Gości y burzliwych Kommissarzów od *Konwencyi* im narzuconych, iako się to z następuiącego Listu z *Marsylii* pisanego pokazuie:

„ Teraz tu w *Marsylii* wszelka znowu iest spokoyność, którą winniśmy przypisać staraniu 6,000. poczciwych Obywatelów; ci udawszy się do Sekcyi, zburzyli tam Anarchią y „ Tyrannią, pod którą od dawnego czasu ięczeliśmy, y dla utrzymania porządku y iedności „ między 22. Sekcyami naszego Miasta, Sekcya każda mianowała dwóch z środka swego „ Kommissarzów. Kommissarze zaś *Konwencyi Narodowey Baylle y Boisset*, ktorzy o naywiększe „ zamieszanie Miasto nasze przyprawili, cożywo ztąd uciekać musieli, y od owego czasu przecie zaczynamy znowu oddychać powietrzem wolnieyszym nieco. Prezydenta y Prokuratora, „ Syndyka Miasta, wzięto w areszt, którym iak y innym aresztowanym, Proces będzie legalnie uczyniony. Na dniu 28. Kwietnia, samego nawet owego znaiomego *Jourdan z Awenionu*, tu w *Marsylii* aresztowano. Prezydentowi Miasta zadaią, że on ze słabości na wszystkie zbrodnie od dwóch lat tu zdarzone, iak przez szpary patrzał. Sąd Ludu, Indagacyą, tę rozpozna względem Prezydenta. Obywatelów niesłusznie rozbroionych, znowu uzbraiać maią. Odezwę uczyniono do dobrze myślących *Marsylijczyków*, ażeby się znaydowali na Sessyach nieustaiących w swoich Sekcyach, y z Municypalnością w *Aix* (gdzie Departament *des bouches du Rhône* trzyma swoie posiedzenia) która podobnym sposobem iak Municypalność w *Marsylii* postąpiła sobie, braterskim węzłem ziednoczeni trzymali się. „

Na Sessyi *Konwencyi* dnia 12. czytano List od Kommissarzów *Konwencyi* przysłany z doniesieniem, że w Departamencie *des bouches du Rhône*, tudzież w Kraju *Awenionskim*, a mianowicie w Mieście *Marsylii*, sposób myślenia nagle został odmieniony. Sekcye Miasta *Marsylii* wywieraią teraz nayokropnieyszą karę przeciwko *Patryotom* rozprószonym, przywłaszczywszy sobie Władze wszystkie. W tymże Mieście ustanowiono teraz *Sąd Ludu*, do którego pozywaią *Patryotów*. Sekcye *Marsylijskie* zabrały nawet gwałtem naszym Sekretarzom Papiery wszy-

ſkie y one przeczytały. My dla wſtrzymania dalſzych zapędów tego Ducha *Kontra-Rewolucyi*, kazaliśmy ruſzyć 6,000. Zołnierzy do *Awenionu*, y naznaczyliśmy Kommiſſyą dla weyrzenia w przeſtępſtwa przy Inſurrekcyi w *Marsylii* y w *Awenionie* popełnione.

Po tym czytaniu, Partya Górna chciała approbować tę Uchwałę Kommiſſarzów; Partya zaś przeciwna chciała Uchwałę Kommiſſarzów zawieſić do przybycia Deputowanych od Sekcyi *Marsyliyſkich*. Naoſtatku po długich ſporach y *Uchwała Kommiſſarzów*, y *Sąd Ludu* w *Marſylii*, oboie to do dalſzych Raportów zoſtało zawieſzone.

Z Quievrain dnia 23. Maia. Dnia dziſieyſzego zaſzła znowu z *Francuzami* żwawa nader Akcya, przy którey Woyſka Ceſarſkie znakomitą korzyść otrzymały. Lewe ſkrzydło Ceſarſkiey naſzey Armii, opanowało połowę Obozu *Francuſkiego* pod *Famars*, zabrało 3. Baterye Nieprzyiacielſkie, zdobyło 16. harmat y 8. Wozów z Amunicyą, tudzież iednego Marſzałka Polnego nazwiſkiem *Verges*, daley 12. Officerów, y 130. Zołnierzy *Francuſkich* Jeńców zagarnęło. Strata naſza wielka nie ieſt. *Anglicy* y *Hannoweranie* walecznie ſtawili ſię, y Huzarowie *de Barco* z ſzczegulnieyſzą odwagą potykali ſię. Jutro operacye te Woienne daley zoſtaną kontynuowane. Feltmarſzałek Xiąże *de Cobourg*, Główną ſwą Kwaterę przenioſł do *Curgies*.

Z Bruxelli dnia 24. Maia. Właśnie teraz doſzła tu pomyślna ta wiadomość, iż Ceſarſka Armia wyparła wczora *Francuzów* z ich Obozu pod *Famars*; y w tym momencie pogłoſka rozrochodzi ſię, że Ceſarſcy oſadzili także Zołnierzem *Auſtryackim* y Francuski Oboz pod *Anſin*.

Hrabia *d'Artois* na dniu 18. tego Mieſiąca przyiechał do *Londynu*, y wkrótce potym Kuryera wyſłał do Brata ſwego Hrabiego *de Prowance* w *Hamm* rezyduiącego.

Z Kolonii dnia 26. Maia. Kuryer od Armii Feltmarſzałka Xiążęcia *de Cobourg*, dziś około godziny 4. ranney tędy przeieżdżaiący, ważną przywiózł tę wiadomość, że Woyſka Sprzymierzone, na dniu 23. tego Mieſiąca attakowały *Francuſki* Oboz pod *Famars* ufortyfikowany, y po uporczywym ſprzeciwieńſtwie, y bronieniu ſię z ſtrony *Francuzów*, zwalczyły Oboz namieniony. Zwycięſka Armia puściła ſię potym w dalſzą za Nieprzyiacielem pogoń, aż o pięć mil za Boiowym Placem, do 1,500. Zołnierzy mu ubiła, do 20. harmat zagarnęła, oprócz mnogich Bagażów, Wozów, Namiotów &c. y okoliczne Góry przy *Valenciennes*, dla swoiego położenia tak pozyſkała, że y to Miaſto teraz ieſt na okół opaſane. Z ſtrony Woyſka Sprzymierzonego, rachuią ſtratę 500. przenoſzącą. Oczekuiemy tu ieſzcze na przybycie drugiego Kuryera, z dokładnieyſzym okoliczności wſzyſtkich przy ważnym tym zwycięſtwie zaſzłych wyrażeniem.

W nocy na dzień 23. tego Mieſiąca, przyprowadzono tu *Francuſkich* Więźniów Stanu; *Beurnonville*, *Camus*, *Lamarque*, *Bancal*, y innych, y dziś daley ztąd poprowadzą ich do *Koblens*.

Z Frankfurtu dnia 27. Maia. Kuryer z *Niderlandów* tu dziś przybyły po krótkim zatrzymaniu ſię u nas, daley ztąd do *Wiednia* dążący, wiezie tam ważną tę wiadomość, że na dniu 23. Maia, *Francuzi* z Obozu pod *Famars* attakowali Ceſarſką Armią, która z taką potykała ſię walecznością, iż *Francuzi* utraciwſzy z 1,000. Zołnierzy y wiele harmat, na prędce cały ſwóy Oboz opuścili, y do pobliżſzych Fortec uſunęli ſię. Ceſarſcy do kilkuſet Zołnierzy ſwoich utracili, między któremi naydować ſię ma wielu

także Officerów. (W iednym Liście prywatnym datowanym z *Frankfurtu* dnią 28. Maia twierdzą, że *Francuzi* na dniu 24. Maia, powtornie znowu zostali porażeni, y że po tey porażce, Zwycięzcy wespoł z Oblężonemi wtargnęli do Fortecy *Valenciennes* y ią zabrali.)

Z Hamburga dnia 27. Maia. Listy z *Paryża* pod dniem 20. Maia donoszą, że wiele Woyska z *Francuskiey* Armii pod *Famars*, maszeruie przeciwko *Royalistom.* Generał *Servan*, którego po odebraniu Kommendy, chciano aresztować, uciekł za granicę do *Hiszpanii*. Na dniu 15. Maia, Miasto *Nantes* niebyło ieszcze w rękn *Royalistow*. Generał *Miączyński* na dniu 17. Maia, przez *Sąd Rewolucyiny* na śmierć skazany został.

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 8. CZERWCA R. 1793.

Fabrykant Bay w *Warszawie* mieszkaiący na *Rybakach* przy Gnoiowey Gorze pod Nrem 2597. czyni wiadomo P. Publiczności, iż dostać można u niego w każdym czasie rożnego gatunku Bay, gotowych Czuy y Kórtek, paradnych y ordynaryinych, Deków na Konie, Kobierców na podłogę do Pokoiów, Kołder y Dywanów na Stoły, niemniey białey y siwawey Kuczbai. Znayduią się także u niego rozmaite Towary wełniane, bawełniana przędza do dziergania lub do tkania, bawełna na funty y zamiast waty do podszycia. Tenże obowiązuie się do innych Miast y Miasteczek podług Kommissu, rzeczonych Towarów dostarczać, różnym obstalunkom na przyszłą Zimę zadość czynić, y za słuszną cenę sprzedawać. Ofiaruie się tenże Fabrykant Liwerunki dla Woyska brać na siebie. Adres: do Fabrykanta *Charton*, mieszkaiącego na Rybakach przy Gnoiowey Gorze pod Nr: 2597.

Woyciech *Duchnowski* rodem z *Podlasia*, maiący lat blisko 20. wzrostu miernego, twarzy smagławo okrągłey, włosy w tyle w Arcab związane, nad czołem strzyżone, oczow czarnych małych, wziół płaszcz iasno popielaty z rękawami, surdut zielony z guzikami żołtemi, spodnie zielone, kamizelek dwie, zieloną iedną y ponsową drugą, kapuzę z czarnym barankiem zieloną, konia małego skaragniadego, y skradszy Pana swego w złocie na Czer: Zło: 267. Talar Holenderski z sakiewkami iedwabnemi zielonemi, d. 4. Czerw: uciekł. Obiecuie Pan tego Służalca nadgrody Czerw: Zł: 20. któby dał wiadomość (o przytrzymaniu bez szkody) do Pocztamtu *Kozienieckiego*.

Obwieszcza się po trzeci raz Sukcessorów w *Polszcze* lub za Granicą będących Kaietana *Maier* dnia 20. Listopada 1791. R. w *Warszawie* bezpotomnie zmarłego, ażeby się zgłosili z Legitymacyą Prawnego Krewieństwa swego po pozostały Maiątek do Magistratu Miasta Nowey *Warszawy*, gdzie o tymże zainformowani będą.

Aukcya odprawiać się będzie w Poniedziałek dnia 10. Czerw: w Dworku JP. Szambel: *Małachowskiego* pod Lipami przy Uiazdowie pod N. 1669. przez Michała *Grölla* Auk: Uprzy: na rzeczy następuiące iako to: Łożko z firankami z materyi Chińskiey, firanki do okien kartunowe garnierowane, kanapy, krzesła, stoły, stoliki, biorka, komody, szafy do Garderoby, Zwierciadła duże, Namioty nowe, Ekramy, Parawany, y rożne inne sprzęty od godziny 2. po południu.

Uwiadomiaią się iuż po trzeci raz wszelacy Kredytorowie y Interessanci do Summy Złotych 2500. Polskich Szl: Wincentego *Wałkanowskiego* własney, Prawo y Pretensye mieć mogący, iż po otrzymaney powtorney w zysku okazania tychże Praw y pretensyi swoich Kondemnacie, po 3ci raz do Urzędu Radziec: *Krakow*: na d. 19. Mca Czerw: R. bieżącego y to ostatecznie pod upadkiem w protensyach zostali zapozwanemi.